Wrocław, 19 kwietnia 2019 r.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR NK-N.4131.196.6.2019.GD1

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojew□dztwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 542/VI/19 Zarządu Wojew□dztwa Dolnośląskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków dyrektora Opery Wrocławskiej.

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 25 marca 2019 r., działając na podstawie z art. 41 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojew□dztwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512) oraz art. 16a ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 ze zm.), Zarząd Wojew□dztwa Dolnośląskiego podjął uchwałę Nr 542/VI/19 w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków dyrektora Opery Wrocławskiej.

Uchwałę doręczono Wojewodzie Dolnośląskiemu w dniu 29 marca 2019 r. pismem Nr DOK-O.811.4.2019 z dnia 29 marca 2019 r.

Wojewoda Dolnośląski, działając na podstawie art. 82 ust. 2 ustawy o samorządzie wojew□dztwa, postanowieniem z dnia 25 marca 2019 r., wstrzymał wykonanie przedmiotowej uchwały.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził jej podjęcie z istotnym naruszeniem art. 16a ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 ze zm.) □ zwanej dalej „ustawą" w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały przywołano art. 41 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie wojew□dztwa, zgodnie z kt□rym do zadań zarządu wojew□dztwa należy w szczególności kierowanie, koordynowanie i kontrolowanie działalności wojew□dzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym zatrudnianie i zwalnianie kierownik□w wojew□dzkich samorządowych jednostek organizacyjnych. Ponadto, w podstawie prawnej wskazano także na art. 16a ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. W myśl powyższego przepisu, do czasu powołania dyrektora wyłonionego w trybie przepis□w art. 15 lub art. 16 albo do czasu powierzenia zarządzania instytucją kultury osobie fizycznej lub prawnej w trybie przepis□w art. 15a organizator może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora wyznaczonej osobie na okres nie dłuższy niż do końca sezonu artystycznego następującego po sezonie, w trakcie kt□rego dyrektor został odwołany albo akt jego powołania wygasł - w przypadku instytucji artystycznej oraz na okres nie dłuższy niż rok - w przypadku instytucji kultury innej niż instytucja artystyczna.

Zgodnie z □ 1 uchwały Zarząd Wojew□dztwa Dolnośląskiego powierzył [redacted] z dniem 26 marca 2019 r. pełnienie obowiązków dyrektora Opery Wrocławskiej, do czasu powołania dyrektora wyłonionego w trybie przewidzianym ustawą z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Dokonując analizy legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru wskazuje, że Zarząd Wojew□dztwa Dolnośląskiego podjął działania w celu odwołania dyrektora Opery Wrocławskiej poprzez przyjęcie uchwały Nr 541/VI/19 Zarządu Wojew□dztwa Dolnośląskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie odwołania pana [redacted] ze stanowiska dyrektora Opery Wrocławskiej.

Należy mieć jednak na uwadze, że Wojewoda Dolnośląski, rozstrzygnięciem nadzorczym Nr NK-N.4131.196.5.2019.GD1 z dnia 18 kwietnia 2019 r. stwierdził nieważność uchwały Nr 541/VI/19 Zarządu Wojew□dztwa Dolnośląskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie odwołania [redacted] ze stanowiska dyrektora Opery Wrocławskiej. Z kolei stwierdzenie nieważności uchwały Zarządu Wojew□dztwa przez organ nadzoru działający w ramach przyznanych mu przez ustawodawcę kompetencji nadzorczych wywiera skutki *ex tunc*, a więc z mocą wsteczną od dnia podjęcia aktu objętego stwierdzeniem nieważności. Bezpośrednią konsekwencją stwierdzenia nieważności uchwały Nr 541/VI/19 Zarządu Wojew□dztwa Dolnośląskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie odwołania [redacted] ze stanowiska dyrektora Opery Wrocławskiej było wyeliminowanie wszelkich skutk□w prawnych wywołanych tą uchwałą od dnia jej podjęcia. Stwierdzenie nieważności wywiera wobec danego aktu taki sam skutek jakby on nigdy nie istniał (tak też WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 4 października 2017 r., sygn. akt IV SA/Wr 364/17 oraz NSA w wyroku z dnia 10 kwietnia 2018 r., sygn. akt II OSK 137/18).

Powyższe powoduje, że w dniu podejmowania uchwały Zarządu Wojew□dztwa Dolnośląskiego, będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego, Opera Wrocławska nadal posiadała dyrektora powołanego na to stanowisko uchwałą Nr 5192/V/18 Zarządu Wojew□dztwa Dolnośląskiego z dnia 19 kwietnia 2018 r.

Tymczasem, w myśl przywołanego w podstawie prawnej przepisie art. 16a ustawy, możliwość jego zastosowania została uwarunkowana istnieniem faktycznego wakatu na stanowisku dyrektora instytucji kultury. Tylko bowiem taka interpretacja wskazanego przepisu może odpowiadać *ratio legis* jego wprowadzenia przez ustawodawcę. Zatem powierzenie pełnienia obowiązków dyrektora wyznaczonej przez organizatora osobie jest możliwe jedynie w sytuacji, gdy na skutek bądź upływu okresu na jaki został powołany dyrektor, bądź też w wyniku skutecznego jego odwołania w trybie art. 15 ust. 6 ustawy, powstanie wakat na stanowisku dyrektora instytucji kultury.

W przedmiotowej sprawie żadna z powyższych okoliczności umożliwiających Zarządowi Wojew□dztwa skorzystanie z kompetencji określonej w art. 16a ustawy nie zaistniała. W dacie podejmowania kwestionowanej uchwały nie upłynął bowiem okres na jaki został powołany dotychczasowy dyrektor Opery Wrocławskiej. Ponadto, wobec stwierdzenia nieważności uchwały Nr 541/VI/19 Zarządu Wojew□dztwa Dolnośląskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie odwołania [redacted] ze stanowiska dyrektora Opery Wrocławskiej, nie można przyjąć, aby w spos□b skuteczny dokonano odwołania dyrektora na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy. W ocenie Wojewody Dolnośląskiego, w tej sytuacji Zarząd Wojew□dztwa Dolnośląskiego nie posiadał kompetencji do podjęcia uchwały na podstawie art. 16a ustawy. Zarząd nie mógł zatem powierzyć pełnienia obowiązków dyrektora Opery Wrocławskiej w drodze uchwały Nr 542/VI/19.

Dodatkowo należy podkreślić, że Zarząd Wojew□dztwa Dolnośląskiego, podejmując przedmiotową uchwałę, naruszył kompetencję wynikającą z ustawy, naruszając jednocześnie art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z kt□rym organy władzy działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że organy samorządu podejmują działania w oparciu o normy wyznaczające kompetencje lub zadania.

W ocenie organu nadzoru każdorazowe przekroczenie kompetencji do podejmowania uchwał powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały. Potwierdza to wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 maja 2015 r.: □*Z kolei do istotnych naruszeń przepis□w skutkujących nieważność uchwały organu gminy należy naruszenie: przepis□w wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepis□w prawa ustrojowego, przepis□w prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepis□w regulujących procedurę podejmowania uchwał.* □(sygn. akt II GSK 681/14).

W oparciu o powyższe należy uznać, że Zarząd Wojew□dztwa Dolnośląskiego, podejmując przedmiotową uchwałę, naruszył w spos□b istotny art. 16a ustawy w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, co skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały w całości.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojew□dzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru - Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 82a ust. 1 ustawy o samorządzie wojew□dztwa stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu samorządu wojew□dztwa wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Paweł Hreniak